

परमार्थतस्तुन निर्विशेषचिन्मात्रादन्यत्कालत्रयेप्यस्तीतिदिक् रज्ज्वज्ञानात्सर्पभीतिपातक्षतमिवक्रमात् आत्माज्ञानादहंसंगक्रियादेहंसमुत्थितं १ घृतवल्लीयतेसुप्तौवासनामात्रदेहकः बोधेसहन्यतेचैवपुनःपुन
 रहंभ्रमः २ अहंतद्वासनाधारानाज्ञानेसतिशाम्यति संगक्रियादेहचक्रंनानष्टेहंविनश्यति ३ रज्जुज्ञानाद्भयंनश्येन्नतुपातोद्भवंक्षतं आत्मज्ञानात्तथासंगोनतुकर्मोद्भवंवपुः ४ यावत्कर्मवपुस्तावद्यावदेहश्चतिष्ठति
 तावत्कर्महंभ्रमश्चवर्तेतेदग्धवस्त्रवत् ५ तत्रैवंसतिकर्मोत्थं कर्मनाशात्प्रणश्यति अकर्मजंतुबोधेनबाध्यतेनतुनश्यति ६ एवंश्रीकृष्णदेहोयमकर्मोत्थोननश्यति बोधेनबाध्यतेचैवस्वमेदृष्टइवेश्वरः ७ अन्योन्यबाधकौ
 जाग्रत्स्वभावात्मनिकल्पितौ नोत्पद्येतेननश्येतेरज्ज्वांसर्पस्त्रजाविव ८ आत्मैवहीश्वरोस्माकंधीदर्पणपृथक्कृतः धीनाशएवतद्बाधः कार्यत्वाद्धीश्चनश्यति ९ नन्वैश्वर्यमकार्यत्वान्नश्येत्प्रत्यगात्मनः बाढं बाधस्तुतस्य
 स्यान्मायाबाधेनसर्वथा १० अत्रोक्तं वार्तिकसारे ब्रह्मत्वादेवजीवस्य भ्रांतजीवत्ववारणात् वशित्वाद्याब्रह्मधर्माः शिष्यन्तेऽतोऽयमीश्वरः ११ निवृत्तत्वाज्जीवधर्माभासंतेनैवकस्यचित् अनिवृत्ताईशधर्माअ
 कर्मापादितत्वतः १२ भांतितेत्वीश्वरस्यापिबुद्धानांचस्यबुद्धितः ईश्वरस्यततोधर्माः संतुनत्विहविस्मयः १३ तिष्ठत्स्वपीशधर्मेषुधर्माणांमायिकत्वतः ईशोनिर्धर्मकोबोध्योविमुक्त्यर्थमुमुक्षुभिरिति प्रपंचस्तु
 तत्रैवद्रष्टव्यः कस्यचित्विदेहमुक्तादेः अयंचईश्वरोयमधर्मवत्स्वत्वबुद्धिभेदाद्वर्णइवलिपिभेदादाकारभेदेनविष्णुरितिसांबइतिचशास्त्राद्भ्रूयते एवंतल्लोकोपिवैकुण्ठइतिकैलासइतिच एकंसंतंबहुधाकल्पयंति
 योदेवानां नामधाएकएवेत्यादिश्रुतिभ्यः तंयथायथोपासतेतथेतः प्रेत्यभवन्तीतिश्रुतेस्तद्भावनावतांतत्सारूप्यप्राप्तिः कीटभृंगन्यायेनभवति नतुतदैक्यप्राप्तिरितिब्युत्पादितंवेदांतकतके केचित्तुपूर्वोक्तमनःप्रणिधा
 नात्मकध्यानसंप्रदायानभिज्ञाः एतल्लोकप्राप्तिरेवमुक्तिरयमेवेश्वरोनसमष्ट्याख्योन्यईश्वरोस्तीतिवदन्ति तेसर्वशास्त्रप्रसिद्धंमुक्तौद्वैतादर्शनंबाधमानाः स्वाप्ययसंपत्त्योरित्यादिन्यायेननहिद्रष्टुंष्टेर्विपरिलोपोवि
 द्यतेऽविनाशित्वान्नतुतद्वितीयमस्तिततो न्यद्यद्विभक्तं पश्येदिति सुप्तिकैवल्ययोरविशेषाद्वैतादर्शनश्रवणेनचविरुध्यन्ते अनयैवचश्रुत्याद्वितीयाभावादेवद्वैतादर्शनंनतुदृग्लोपादिति वदंत्याद्वैतस्येंद्रजालतुल्यत्वंद
 र्शितं तेनविष्णुः सर्वोत्तमः शिवोजीवः शिवः सर्वोत्तमोविष्णुर्जीवइत्युपासकानामायहोविष्णवाद्युत्कर्षप्रतिपादकश्रीभागवतसूतसंहितादीनामनार्पत्वासुरत्वादिवचनैर्दूषणंचशास्त्रमर्यादानवबोधमूलमेव विक
 ल्पोविशिष्टफलत्वादितिन्यायेनएकात्म्येचित्तावतारार्थस्यकस्यचिदप्याकारस्यालंबनीयत्वात् यत्तुशैववैष्णवपुराणेषुइतरनिंदास्मरणंतन्नहिनिंदानिद्यंनिदितुंप्रवर्ततेअपितुविधेयंस्तोतुमितिन्यायेनविधे
 यस्तुत्यर्थं यथाउद्यन्नुखलुवाआदित्यआहवनीयेनरश्मीन्संदधातीत्युपक्रम्यप्रातः प्रातरनृतंतेवदंतिपुरोदयाजुह्वतियेग्निहोत्रं दिवाकीर्त्यमदिवाकीर्तयंतः सूर्यो ज्योतिर्नतदाज्योतिरेषामिति आदित्योवाअस्तं
 यन्नग्निमनुप्रविशतीतिश्रुतिमुपजीव्ययदुदितेसूर्येप्रातर्जुहुयात् यथातिथयेप्रदुतायशून्यायावसथायाहार्यंहरंतितादृगेवतदितिउदितानुदितहोमयोः प्रकरणेइतरनिंदाविधेयस्तुत्यर्थैवतद्वत् नतुतत्रनिंदायांतात्प
 र्यमस्ति उभयस्यापित्याज्यत्वापत्तेः नहिविष्णुभजनंशिवभजनंवातदंगमूर्ध्वपुंड्रत्रिपुंड्रादिवासुरापानादिवद्वागतः प्राप्तं येननिंदार्थवादानुमितनिषेधशास्त्रबलादनर्थकरंस्यात् यद्वा सत्यपिनिषेधेशास्त्रतः प्रा
 तत्वात् अतिरात्रेषोडशिनंगृह्णाति नातिरात्रेषोडशिनंगृह्णातीतिविहितप्रतिषिद्धत्वात्षोडशियहणाग्रहणवत्विकल्प्यतां विशिष्टफलत्वेनाविरोधेवासमुच्चीयतां नतुतद्विधायकशास्त्राप्रामाण्यमध्यवसातुंश
 क्यं इतरस्यापितथात्वापत्तेः सर्वपुराणोच्छेदप्रसंगः तस्मात्स्यालशुनकन्यायेनशिवविष्णुगोचरेनिंदास्तुतीसंकेतभेदमाश्रित्यकार्यकारणब्रह्मगोचरतयाव्याख्येये यथाहिकश्चित्कुतुकीमुग्धांभार्याकोपयि
 तुंगृहशुनकंस्यालनाम्नासंकेत्यगालयति साचमद्भातरमयंगालयतीतिकुप्यति तद्वच्छैवेविष्णुशब्देनकार्यब्रह्मविवक्षित्वातद्भजनात्भावनातारतम्येनैश्वर्यतारतम्यवत्तयाहीनसंपदांपुंसांदुःखकरत्वात्नरकश
 ब्दोदितस्यब्रह्मलोकस्यप्राप्तिरिष्यते एवंपक्षांतरेपि तथाचव्याख्यातंमोक्षधर्मेषुजापकोपाख्याने अमूनियानिस्थानानिदेवानांपरमात्मनामित्यादिनातस्यस्थानवरस्येहसर्वैरनिरयसंज्ञिताइत्यंतेन तमिमंपौरा